

Nr 88.

Av herr **Trapp**, om inrättande av ett penninglotteri för statens räkning.

Vid 1913 års riksdag väckte jag i första kammaren en motion, åsyftande beslut om skrivelse till Konungen rörande inrättandet av ett statslotteri.

Emellertid kom det under ärendets behandling till riksdagens kännedom, »att en utredning av lotterifrågan genom Kungl. Maj:ts försorg vore igångsatt och redan så långt fortskridit, att proposition i ämnet torde vara att förvänta möjligen redan under då pågående eller senast nästkommande riksdag».

På grund av detta förhållande syntes icke riksdagen vid den tidpunkten benägen att så allvarligt och ingående sysselsätta sig med denna fråga, som helt visst eljest skulle hava varit fallet, då ju dess stora nationalekonomiska innebörd på de flesta håll allt mera klart inses.

Frågan föll för den gången i andra kammaren på dess 1:sta tillfälliga utskotts förslag med den motivering, som här ovan citerats.

Då nu emellertid den inom riksdagen år 1913 hysta förväntan icke gått i fullbordan, och då med varje år, som inrättandet av ett svenskt statslotteri fördröjes, landet är utsatt för en guldutsugning till utlandet av högst betydande och alltjämt stigande belopp, har jag ansett mig böra ånyo bringa frågan på tal.

I min förenämnda motion nr 14 i första kammaren vid 1913 års riksdag yttrades bland annat:

»Det finnes en folkopinion, som håller före — och, som mig synes med fullt skäl — att, när dock lusten att genom en efter individuella förhållanden lämpad insats bereda sig utsikt till vinst förefinnes och ej torde

kunna bortopereras, utan snarare synes vinna allt större utbredning, det skulle vara ur både nationalekonomisk och statsfinansiell synpunkt riktigare att söka kvarhålla de medel, notoriskt uppgående till många miljoner kronor, som nu vandra till utlandets lotterier. Och man anser, att ett svenskt statslotteri med dess kontroll på så väl själva institutet som på kollektörerna skulle för dem, som vilja använda lotteriet, erbjuda en säkrare garanti än utlandet och dess lottförsäljare kunna lämna.»

Redan år 1902 väckte jag i andra kammaren motion i denna fråga. Den föll då, men anledningarna för svenska folket och svenska staten att på allvar sysselsätta sig med tanken på ett statslotteri hava nu ytterligare ökats, sedan vårt ena grannland, Danmark, — efter hvad det uppgives på grund av svårigheten att tillfredsställa den stora efterfrågan på lotter från denna sidan Sundet — betydligt utvidgat sitt klasslotteri och skapat ett nytt s. k. koloniallotteri, samt sedan vårt andra grannland, Norge, även inrättat eget statslotteri.

De moraliska hänsyn, som man pekat på, och som man förmenar borde förbjuda svenska staten att inrätta ett penninglotteri, de upprätthållas ju praktiskt taget sedan lång tid icke mera. I samma motion yttrades: »År efter år tillåter staten, att serier efter serier av stora inhemska lotterier utbjudas åt den svenska allmänheten. De ändamål, varför dessa lotterier anordnas, må vara aldrig så goda; själva saken är dock en och densamma — att lotterier anordnas och erhålla statens sanktion». Steget därifrån och till inrättande av ett statslotteri synes mig icke böra bereda svårigheter, i allt fall icke av moralisk art.

Med stöd av vad här anförts föreslår jag,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till
Konungen begära framläggande av förslag till inrättande
för statens räkning av ett penninglotteri.

Stockholm den 5 februari 1916.

Oscar Trapp.